

Nové minerály schválené IMA a publikované v rokoch 2001–2002

DANIEL OZDÍN

Katedra mineralogie a petrologie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, Mlynská dolina G,
842 15 Bratislava; ozdin@fns.uniba.sk

(Doručené 9. 8. 2004)

New minerals approved by IMA and published in 2001–2002

Key words: new minerals, Slovak terminology, nomenclature, type locality, origin of mineral name

Cieľom príspevku je najmä doplnenie nových minerálov v zozname, ktorý publikoval Ozdín a Uher (2002). Názvy minerálov a ich kryštalochémické vzorce schválila komisia pre nomenklatúru a terminológiu v mineralógii Slovenskej geologickej spoločnosti. V zozname sú iba minerály schválené komisiou pre nové minerály a názvy minerálov pri Medzinárodnej mineralogickej asociácii (CNMMN IMA – Commission on New Minerals and Mineral Names of the International Mineralogical Association) a zároveň publikované, čo je dôležitá podmienka na uznanie nového minerálu. Cítacie a zoznam literatúry v tomto príspevku sú iné ako v ostatných článkoch časopisu Mineralia Slovaca, ale rovnaké a štandardné ako vo väčšine európskych a svetových periodík s takýmto druhom príspevkov.

Minerály sú zoradené podľa roku ich publikovania a potom v abecednom poradí. Pri každom, pokiaľ boli oňom tieto informácie zverejnené, sa v prvom riadku uvádzajú jeho názov, skratka pôvodu názvu, kryštalochémický vzorec, priestorová grupa a číslo, pod ktorým je evidovaný v IMA. V druhom riadku sa vysvetľuje pôvod názvu a citácia a v riadkoch sa postupne uvádzajú typové lokality, vzťah k ďalším minerálom a prípadne aj poznámky.

Skratky použité v teste

AM – American Mineralogist, CM – Canadian Mineralogist, DAN – Doklady Akademii Nauk, EJM – European Journal of Mineralogy, JMPS – Journal of Mineralogical and Petrological Sciences, MM – Mineralogical Magazine, MÖMG – Mitteilungen Österreichische Mineralogische Gesellschaft, MP – Mineralogy and Petrology, MR – Mineralogical Record, NJMM – Neues Jahrbuch für Mineralogie, Monatshefte, ZVMO – Zapiski Vserossijskogo Mineralogičeskogo Obščestva

PN – pôvod názvu, **TL** – typová (-é) lokalita (-y), **VM** – vzťah k ďalším minerálom

2001

BIGCREEKIT (zem.) $\text{BaSi}_2\text{O}_5 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, **romb.**, Pnma; (IMA 1999-015)

PN: podľa typovej lokality Big Creek (Dunning et al., 2001; CM, 39, 761–768)

TL: Big Creek, Fresno County, Kalifornia, USA

VM: kryštálová štruktúra podobná sanbornitu a gillespitu

BRADACZEKIT (m.) $\text{NaCu}_4(\text{AsO}_4)_3$, **mon.**, C2/c; (IMA 2000-002)

PN: podľa kryštalografa z Berlína H. Bradaczeka (Filatov et al., 2001; CM, 39, 1115–1119, a Krivovičeva et al., 2001; ZVMO, 130, 5, 1–8)

TL: tzv. severná puklina, Tolbačik, Kamčatka, Rusko

VM: skupina alluauditu-hagendorfitu

BURJATIT (zem.)

$\text{Ca}_3(\text{Si},\text{Fe}^{3+},\text{Al})(\text{SO}_4)[\text{B}(\text{OH})_4](\text{OH})_5\text{O} \cdot 12\text{H}_2\text{O}$, **trig.**, P31c; (IMA 2000-021)

PN: podľa geografického názvu oblasti typovej lokality (Malinko et al., 2001; ZVMO, 130, 2, 72–78)

TL: Solongo, Vitimská vrchovina, Burjatsko, Rusko

VM: B-Si koncový člen skupiny ettringitu

Pozn.: anglický názov buryatite

BUSSENIT (m.) $\text{Na}_2\text{Ba}_2\text{Fe}^{2+}\text{TiSi}_2\text{O}_7(\text{CO}_3)(\text{OH})_3\text{F}$, **trikl.**, P1; (IMA 2000-035)

PN: názov podľa ruskej mineralogicky Iriny V. Bussenovej (Chomjakov et al., 2001; ZVMO, 130, 3, 50–55)

TL: Kukisvumčorr, chibinský alkalický masív, Kola, Rusko
VM: štruktúrne podobný bafertisu

CEPINIT-Na (m.)

$(\text{Na},\text{H}_3\text{O},\text{K},\text{Sr},\text{Ba})_{12-x}\text{Ti}_8(\text{Si}_4\text{O}_{12})_4(\text{OH},\text{O})_8 \cdot 12\text{-}16\text{H}_2\text{O}$, mon., kde $x = 0\text{-}6$, Cm; (IMA 2000-046)

PN: podľa A. I. Cepina (Šljukova et al., 2001; ZVMO, 130, 3, 43-50)

TL: Chibinpachkchorr, chibinský masív a Lepche-Nelm, lovozerský masív, Kola, Rusko

VM: skupina labuncovitu, štruktúrny analóg vuorijarvitu-K a polymorfná modifikácia korobicyntu

Pozn.: v pôvodnom opise je uvedený vzorec: $(\text{Na},\text{H}_3\text{O},\text{K},\text{Sr},\text{Ba})_2(\text{Ti},\text{Nb})_2[\text{Si}_4\text{O}_{12}] (\text{OH},\text{O})_2 \cdot 3\text{H}_2\text{O}$; anglický názov tsepinite-(Na)

CLEARCREEKIT (zem.) $\text{Hg}^{1+}(\text{CO}_3)(\text{OH}) \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, mon., P2₁/c; (IMA 1999-003)

PN: podľa typovej lokality Clear Creek (Roberts et al., 2001; CM, 39, 779-784)

TL: Clear Creek, New Idria district, San Benito Co., Kalifornia, USA

VM: polymorfná modifikácia peterbaylissitu

DICKTHOMSSENIT (m.) $\text{MgV}_2\text{O}_6 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/c; (IMA 2000-047)

PN: podľa amerického geológov Richarda W. Thomssena (Hughes et al., 2001; CM, 39, 1691-1700)

TL: Firefly-Pigmay, La Sal, Juan Co., Utah, USA

VM: štruktúrou podobný muníritu a rossitu

FEKLIČEVIT (m.)

$\text{Na}_{11}\text{Ca}_9(\text{Fe}^{3+},\text{Fe}^{2+})_2\text{Zr}_3\text{Nb}(\text{Si}_{25}\text{O}_{73})(\text{OH},\text{H}_2\text{O},\text{Cl},\text{O})_5$, trig., R3m; (IMA 2000-017)

PN: na počesť ruského mineralóga a kryštalografa V. G. Fekličeva (Pekov et al., 2001; ZVMO, 130, 3, 55-65)

TL: Kovdor, kovdorský alkalický masív, Kola, Rusko

VM: skupina eudialytu

Pozn.: anglický názov feklichevite

FENCOOPERIT (m.) $\text{Ba}_6\text{Fe}^{3+}(\text{Si}_8\text{O}_{23})(\text{CO}_3)_2\text{Cl}_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$, trig., P3m1; (IMA 2000-023)

PN: podľa nálezcu minerálu J. Fenimora Coopera z USA (Roberts et al., 2001; CM, 39, 1059-1064, a Gricea, 2001; CM, 39, 1065-1071)

TL: Trumbull Peak, Mariposa County, Kalifornia, USA

VM: špecifická štruktúra

KAMPFIT (m.) $\text{Ba}_6[(\text{Si},\text{Al})\text{O}_2]_8(\text{CO}_3)_2\text{Cl}_2(\text{Cl},\text{H}_2\text{O})_2$, hex., P6₃mc; (IMA 2000-003)

PN: podľa pracovníka Múzea prírodných vied v Los Angeles A. R. Kampfa (Dunning et al., 2001; CM, 39, 1053-1058)

TL: Esquire #1 claim, Rush Creek a Esquire #7 Big Creek, obýva Fresno County, Kalifornia, USA

VM: chemicky a štruktúrne blízky cymritu

Pozn.: okrem uvedenej grupy P6₃/mmc je možná aj priestorová grupa P-62c, P-3₁c a P3₁c

KOBALTNEUSTÄDTELIT (chem., zem.)

$\text{Bi}_2\text{Fe}^{3+}\text{CoO}_2(\text{OH})_2(\text{AsO}_4)_2$, trikl., P-1; (IMA 2000-012)

PN: podľa obsahu kobaltu a typovej lokality Schneeberg-Neustädtel (Krause et al., 2001; Mitteilungen Österreichische Mineralogische Gesellschaft, 146, 157-159)

TL: Güldener Falk, Schneeberg-Neustädtel, Sasko, Nemecko

VM: Co-dominantný člen skupiny medenbachitu, tvorí izomorfín rad s neustädtelitom

Pozn.: anglický názov cobaltneustädtelite

KRONOSIT (m.) $\text{Ca}_{0.2}\text{CrS}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, trig., R3m alebo R32; (IMA 1999-018)

PN: názov z gréckej mytológie podľa syna boha Urána Kronosa (Britvin et al., 2001; ZVMO, 130, 3, 29-36)

TL: enstatitový achondrit Norton County, na hranici štátov Nebraska a Kansas, USA

VM: -

Pozn.: anglický názov cronusite

KURGANTAIT (zem.) $\text{CaSr}(\text{B}_5\text{O}_9)\text{Cl} \cdot \text{H}_2\text{O}$, trikl., P1; (IMA 2000-B)

PN: názov podľa lokality Kurgan-tau (Pekov et al., 2001; ZVMO, 130, 3, 71-79)

TL: Kurgan-tau, ložisko bôru Inder, Atyrauská oblasť, Kazachstan

VM: skupina hilgarditu

Pozn.: Kurgantait bol z ložiska Inder Jaržemským (1952) opísaný ako stronciohilgardit, neskôr v r. 1984 diskreditovaný a v r. 2000 opäť schválený ako nový minerál pod súčasným názvom.

LABUNCOVIT-Fe (m., chem.)

$\text{Na}_4\text{K}_4(\text{Ba},\text{K})(\text{Fe},\text{Mg},\text{Mn})_{1+x}\text{Ti}_8(\text{Si}_4\text{O}_{12})_4(\text{O},\text{OH})_8 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 1998-051)

PN: názov podľa ruských mineralógov A. N. Labuncova a Je. E. Labuncova-Kostyljeva a obsahu Fe (Chomjakov et al., 2001; ZVMO, 130, 4, 36-45)

TL: Kukisvumčorr, Chibinský masív, Kola, Rusko

VM: Fe-dominantný člen skupiny labuncovitu

Pozn.: anglický názov labuntsovite-(Fe)

LABUNCOVIT-Mg (m., chem.)

$\text{Na}_4\text{K}_4(\text{Ba},\text{K})(\text{Mg},\text{Fe})_{1+x}\text{Ti}_8(\text{Si}_4\text{O}_{12})_4(\text{O},\text{OH})_8 \cdot 10\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 1998-050, IMA 2000-A)

PN: názov podľa ruských mineralógov A. N. Labuncova a Je. E. Labuncova-Kostyljeva a obsahu Mg (Chomjakov et al., 2001; ZVMO, 130, 4, 36-45)

TL: Kovdor, Kola, Rusko

VM: Mg-dominantný člen skupiny labuncovitu

Pozn.: anglický názov labuntsovite-(Mg)

LANMUCHANGIT (zem.) $\text{TiAl}(\text{SO}_4)_2 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$, kub., Pa3; (IMA 2001-018)

PN: podľa ložiska Lanmuchang (Chen Daiyan et al., 2001; Acta Mineralogica Sinica, 21, 271-277)

TL: Lanmuchang, Xinren, prov. Guizhou, Čína

VM: Ti-dominantný člen skupiny kamencov

LEMMLEJNIT-Ba (m., chem.)

$\text{Na}_2\text{K}_2\text{Ba}_{1+x}\text{Ti}_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{O},\text{OH})_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 1998-052A)

PN: podľa ruského mineralóga a kryštalografa G. G. Lemmlejna (Čukanov et al., 2001; ZVMO, 130, 4, 36–43)

TL: Kukisvumčorr, Chibinský masív, Kola, Rusko

VM: Ba-dominantný člen skupiny labuncovitu

Pozn.: anglický názov lemmleinite-(Ba)

LONDONIT (m.) $(\text{Cs},\text{K},\text{Rb})\text{Al}_4\text{Be}_4(\text{B},\text{Be})_{12}\text{O}_{28}$, kub., P-43m; (IMA 1999-014)

PN: názov podľa profesora geológie a geofyziky v Oklahome D. Londona (Simmons et al., 2001; CM, 39, 747–755)

TL: Antandrokobmy, dol. Manandona, obl. Antsirabe, Mahaiza, Madagaskar

VM: Cs-analóg rodizitu

LUKRAHNIT (m.) $\text{CaCuFe}^{3+}(\text{AsO}_4)_2(\text{OH},\text{H}_2\text{O})_2$, trikl., P-1; (IMA 1999-030)

PN: názov podľa geológika a zberateľa minerálov Ludgera Krahma (Krause et al., 2001; NJMM, 11, 481–492)

TL: Tsumeb, Namíbia

VM: Ca-analóg gartrellitu, skupina tsumcoritu

MICHEELSENIT (m.)

$\text{Ca,Y}_3\text{Al}(\text{PO}_3,\text{OH},\text{CO}_3)(\text{CO}_3)(\text{OH})_6 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$, hex., P63; (IMA 1999-033)

PN: názov podľa profesora mineralógie H. I. Micheelsena (Niedermayr et al., 2001; NJMM, 8, 337–351)

TL: lom Poudrette, Mt. Saint-Hilaire, Quebec, Kanada, a pegmatit Nanna, Narsaarsup Qaava, Grónsko, Dánsko

VM: skupina ettringitu

NATROLEMOYNIT (chem., m.) $\text{Na}_4\text{Zr}_2\text{Si}_{10}\text{O}_{26} \cdot 9\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 1996-063)

PN: názov podľa obsahu sodíka a Ch. Lemoyna (McDonald a Chao, 2001; CM, 39, 1295–1306)

TL: lom Poudrette, Mt. Saint-Hilaire, Quebec, Kanada

VM: chemicky podobný lemoynitu

MONAZIT-(Sm) (gr., chem.) $(\text{Sm},\text{REE})\text{PO}_4$, mon., P21/n; (IMA 2001-001)

PN: z gréckeho monazein (osamotený, samostatne stojaci) a chemického zloženia (prevažujúceho obsahu Sm) (Masau et al., 2001; MÖMG, 146, 189–190, a Masau et al., 2002; CM, 40, 1649–1655)

TL: Greer Lake, Archean Bird River, prov. Superior, juho-východne od Manitoby, Kanada

VM: skupina monazitu

NEUSTÄDTELIT (zem.) $\text{Bi}_2\text{Fe}^{3+}(\text{O}_2)(\text{OH})_2(\text{AsO}_4)_2$, trikl., P-1; (IMA 1998-016)

PN: podľa typovej lokality Schneeberg-Neustädtel (Krause et al., 2001; MÖMG, 146, 157–159, a Krause et al., 2002; AM, 87, 726–738)

TL: Güldener Falk, Schneeberg-Neustädtel, Sasko, Nemecko

VM: Fe-dominantný člen skupiny medenbachitu tvorí izomorfný rad s kobaltneustädtelitom

NIKELLOTHARMEYERIT (chem., m.)

$\text{Ca}(\text{Ni},\text{Fe})_2(\text{AsO}_4)_2(\text{H}_2\text{O},\text{OH})_2$, mon., C2/m; (IMA 1999-008)

PN: podľa chemického zloženia a nemeckého profesora chémie J. L. Meyera (Krause et al., 2001; NJMM, 558–576)

TL: Pucher schacht, Schneeberg-Neustädtel, Sasko, Nemecko

VM: skupina tsumcoritu

NOVGORODOVAIT (m.) $\text{Ca}_2(\text{C}_2\text{O}_4)\text{Cl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, mon., I2/m; (IMA 2000-039)

PN: podľa riaditeľky Fersmanovho mineralogického múzea Ruskej akadémie vied v Moskve mineralogický M. I. Novgorodovej (Čukanov et al., 2001; ZVMO, 130, 4, 32–35)

TL: vrt (hlbka 850–900 m) soľného pňa Čelkar, Uralská oblasť, Kazachstan

VM: organický minerál, oxalát

ORTOMINASRAGRIT (gr., zem.) $\text{V}^{4+}\text{O}(\text{SO}_4) \cdot 5\text{H}_2\text{O}$, romb., Pmn_2 ; (IMA 2000-018)

PN: názov odráža rombicú symetriu a príbuznosť k minasragritu (Hawthorne et al., 2001; CM, 39, 1325–1331)

TL: bane North Mesa, Temple Mountain, Emery County, Utah, USA

VM: polymorfná modifikácia monoklinického minasragritu

OSWALDPEETERSIT (m.) $(\text{UO}_2)_2\text{CO}_3(\text{OH})_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, mon., P21/c; (IMA 2000-034)

PN: názov podľa belgického kryštalografa Oswalda Peetersa (Vochten et al., 2001; CM, 39, 1685–1689)

TL: uránová baňa Jomac, Brown's Rim, San Juan County, Utah, USA

VM: polymorfná modifikácia monoklinického minasragritu

PARAKUZMENKOIT-Fe (gr., m., chem.)

$(\text{K},\text{Ba})_2\text{Fe}(\text{Ti},\text{Nb})_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{O},\text{OH})_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 2001-007)

PN: para- z gréckeho blízky, príbuznosť s kuzmenkoitom a dominancia Fe v jednej zo štruktúrnych pozícii (Čukanov et al., 2001; ZVMO, 130, 6, 63–67)

TL: Kedykverpachk, lovozerský masív, Kola, Rusko

VM: skupina labuncovitu, Fe-analóg kuzmenkoitu-Mn, izostrukturálny s organovaitom-Mn a organovaitom-Zn

PARARZENOLAMPIT (gr., chem.) As, romb., Pmn_2 alebo P2₁/nm; (IMA 1998-047)

PN: názov podľa príbuznosti s arzenolampritom (Matsubara et al., 2001; MM, 65, 6, 807–812)

TL: baňa Mukuno, Jamaga-cho, prefektúra Óita, Kjúšu, Japonsko

VM: tretia polymorfná modifikácia As

POLJAKOVIT-(Ce) (m., chem.)

$(\text{Ce},\text{La},\text{Nd},\text{Pr},\text{Ca})_4(\text{Mg},\text{Fe}^{2+})(\text{Cr}^{3+},\text{Fe}^{3+})_2(\text{Ti},\text{Nb})_2\text{Si}_4\text{O}_{22}$, mon., C2/m; (IMA 1998-029)

PN: názov podľa uralského mineralóga V. O. Poljakova (Popov et al., 2001; CM, 39, 1095–1104)

TL: Ilmenské hory, južný Ural, Rusko

VM: Cr-Mg-dominantný analóg čevkinitu-(Ce)

Pozn.: anglický názov polyakovite-(Ce)

RINMANIT (m.) $Zn_2Sb_2Mg_2Fe_4O_{14}(OH)_2$, hex., P6₃mc; (IMA 2000-036)

PN: podľa švédskeho banského odborníka, metalurga a chemika S. Rinmana (Holtstam et al., 2001; CM, 39, 1675–1683)

TL: baňa Garpenberg Norra, Hedemora, Dalarna, Švédsko

VM: izoštruktúrny s nolanitom

TEOPARACELSAT (m.) $Cu_4(OH)_2As_2O_7$, romb., Pnma; (IMA 1998-012)

PN: názov podľa švajčiarskeho fyzika, chemika, alchymistu a lekára Philippusa Theophrastusa Bombastusa von Hohenheim alias Theophrastusa Paracelsusa zaobrajúceho sa aj mineralógiou (Sarp a Černý, 2001; Archs Sci. Genève, 54, 1, 1–14)

TL: obec Guillaumes a Daluis, dolina Var, dept. Alpes-Maritimes, Francúzsko

VM: –

THOMSONIT-Sr (m., chem.)

(Sr,Ca)₂Na[Al₅Si₅O₂₀]·6-7H₂O, romb., Pcnn; (IMA 2000-025)

PN: názov podľa škótskeho profesora chémie T. Thompsona a prevládajúceho obsahu Sr (Pekov et al., 2001; ZVMO, 130, 4, 46–55)

TL: Rasvumčorr, Chibinský masív, Kola, Rusko

VM: Sr-dominantný analóg thomsonitu-Ca

2002

ALLABOGDANIT (m.) (Fe,Ni)₂P, romb., Pnma; (IMA 2000-038)

PN: názov podľa ruskej kryštalografky Ally N. Bogdanovej (Britvin et al., 2002; AM, 87, 1245–1249)

TL: železny meteorit (ataxit) Onello nájdený v r. 1997 v aluviu rieky Bolšoj Dolguchan v povodí rieky Onello, Aldanský štít, Jakutsko, Rusko

VM: polymorfná modifikácia barringeritu (hex.)

BAUMSTARKEIT (m.) AgSbS₂, trikl., P₁; (IMA 99-049)

PN: názov podľa nemeckého mineralóga M. Baumstarka (Effenberger et al., 2002; AM, 87, 753–764)

TL: San Genaro, departmant Huancavélica, Peru

VM: polymorfná modifikácia miargyritu (mon.) a kubo-argyritu (kub.), izotypný s aramayoitom

BOBKINGIT (m.) $Cu_5Cl_2(OH)8\cdot2H_2O$, mon., C2/m; (IMA 2000-029)

PN: názov podľa mineralóga Roberta Kinga (Hawthorne et al., 2002; MM, 66, 2, 301–311)

TL: New Cliffe Hill, Leicestershire, Anglicko, Veľká Británia

VM: podobný atacamitu

BRINROBERTSIT (o.)

(Na, K,Ca)_{0,3}(Al,Mg,Fe)₄(Si,Al)₈O₂₀(OH)₄·3.5H₂O, mon., pseido 2/m, (IMA 97-040)

PN: názov dostał na počest Brina Robertsza z Londýnskej univerzity (Dong et al., 2002; MM, 66, 605–617)

TL: Bangor, Wales, Veľká Británia

VM: –

BRODTKORBIT (m.) Cu₂HgSe₂, mon., P2₁/n; (IMA 99-023)

PN: názov na počest argentínskeho profesora M. K. de Brodtkorba (Paar et al., 2002; CM, 40, 225–237, 989–990)

TL: Tuminico, obl. Sierra de Cacho (Sierra de Umango), La Rioja, Argentína

VM: –

BURNSIT (m.) KCdCu₇O₂(SeO₃)₂Cl₉, hex., P6₃/mmc; (IMA 2000-050)

PN: názov podľa amerického mineralóga a štruktúrneho kryštalografa P. C. Burnsia (Krivočíčev et al., 2002; CM, 40, 1171–1175, Burns et al., 2002; CM, 40, 1587–1595)

TL: sopka Tolbačik, Kamčatka, Rusko

VM: podobný ilinskitu

BUŠMAKINIT (m.) Pb₂Al(PO₄)(VO₄)(OH), mon., P2₁/m; (IMA 2001-031)

PM: podľa ruského mineralóga A. F. Bušmakina (Pekov et al., 2002; ZVMO, 131, 62–71, a Jakuboviča et al., 2002; DAN, 382, 388–393)

TL: baňa Severnaja, Berezovsk, Stredný Ural, Rusko

VM: skupina brackenbuschitu

Pozn.: angl. názov je bushmakinite

CATTIIT (m.) Mg₃(PO₄)₂·22H₂O, trikl., P-1; (IMA 2000-032)

PN: na počesť talianskeho profesora fyzikálnej chémie M. Cattiego (Britvin et al., 2002; NJMM, 160–168)

TL: lom Železnyj, masív Kovdor, Kola, Rusko

VM: poltyp 1A2 syntetického Mg₃(PO₄)₂·22H₂O

CERIT-(La) (chem.)

(La,Ce,Ca)₉(Fe,Ca,Mg)(SiO₄)₃[SiO₃(OH)]₄(OH)₃, trig., R3c; (IMA 2001-042)

PN: pomenovaný podľa Levinsonovho pravidla ako La-dominantný analóg ceritu-(Ce) (Pachomovskij et al., 2002; CM, 40, 1177–1184)

TL: Juksporr, Chibinský masív, Kola, Rusko

VM: La-dominantný analóg ceritu-(Ce)

CIPRIANIIT (m.)

Ca₄[(Th,U)REE]₂Al□₂[Si₄B₄O₂₂](OH)₂, mon., P2/a; (IMA 2001-021)

PN: pomenovaný na počesť talianskeho profesora mineralógie a riaditeľa Prírodrovedného múzea vo Florencii C. Ciprianiho (Ventura et al., 2002; AM, 87, 739–744)

TL: Tre Croci, Vetralla, Taliansko

VM: koncový člen skupiny hellanditu

Pozn.: v literatúre ešte nie je ustálené písanie chemickejho vzorca

DECRESPIGNYIT-(Y) (m.)

$(\text{Y,REE})_4\text{Cu}(\text{CO}_3)_4\text{Cl}(\text{OH})_5 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, mon., P2, Pm alebo P2/m; (IMA 2001-027)

PN: na počest austráliskeho rektora Adelaidskej univerzity a riaditeľa Juhoaustráliskeho múzea v Adelaide R. J. Ch. de Crespiignyho (Wallwork et al., 2002; MM, 66, 181–188)

TL: Paratoo, Yunta, provincia Olary, Južná Austrália, Austrália

VM: –

FERIALLANIT-(Ce) (chem., m.)

$\text{CaCeFe}^{3+}\text{AlFe}^{2+}(\text{SiO}_4)(\text{Si}_2\text{O}_7)\text{O}(\text{OH})$, mon., P2₁/m (IMA 2000-041)

PN: názov odvodený od allanitu-(Ce), ktorého je Fe^{3+} dominantný analógom (Kartašov et al., 2002; CM, 40, 1641–1648)

TL: pegmatit „neprimetnyj“, Ulyn Khuren, Altaj, Mongolsko

VM: skupina epidotu

FERIPEDRIZIT (chem., m.)

$\text{NaLi}_2(\text{Fe}^{3+})_2\text{Mg}_2\text{LiSi}_8\text{O}_{22}(\text{OH})_2$, mon., C2/m; (IMA 2001-032)

PN: podľa obsahu Fe a typovej lokality (Caballero et al., 2002; AM, 87, 976–982)

TL: masív Pedraza, dolina Arroyo de la Yedra, pohorie Sierra de Guadarrama, Španielsko

VM: jeden z koncových členov skupiny amfibolu

GJERDINGENIT-Fe (zem., chem.)

$\text{K}_2[(\text{H}_2\text{O}_2)_2(\text{Fe,Mn})][(\text{Nb,Ti})_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{OH},\text{O})_4] \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 2001-009)

PN: podľa lokality Gjerding selva (predtým Gjerdingen) (Raade et al., 2002; CM, 40, 1629–1639)

TL: Gjerding selva, Lunner, Oppland, kraj Oslo, Nórsko

VM: skupina labuncovitu

Pozn.: Pri gjerdingenite-Fe doteraz nie je ustálené používanie okrúhlych zátvoriek v názve a hranatých vo vzoreci, a tak viacerí z autorov, odvolávajúc sa na Medzinárodnú mineralogickú asociáciu, píšu jeho vzorec a názov rozdielne.

GREIFENSTEINIT (zem.)

$\text{Ca}_2\text{Be}_4(\text{Fe}^{2+},\text{Mn})_5(\text{PO}_4)_6(\text{OH})_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/c; (IMA 2001-044)

PN: podľa lokality Greifenstein (Čukanov et al., 2002; ZVMO, 131, 47–52)

TL: Greifenstein, Sasko, Nemecko

VM: Fe-dominantný analóg roscheritu a zanazzitu

GUTKOVAIT-Mn (m.)

$\text{CaK}_2\text{Mn}(\text{Ti,Nb})_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{O},\text{OH})_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$, mon., Cm; (IMA 2001-038)

PN: podľa ruskej mineralogičky N. N. Gutkovovej (Pekov et al., 2002; ZVMO, 131, 51–57)

TL: Malyj Mannepachk, chibinský alkalický masív, Kola, Rusko

VM: skupina labuncovitu

HOGANIT (m.) $\text{Cu}(\text{CH}_3\text{COO})_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$, mon., C2/c; (IMA 2001-029)

PN: na počest austráliskeho baníka a zberateľa minerálov G. P. Hogana (Hibbs et al., 2002; MM, 66, 459–464)

TL: Potosi, Broken Hill, Nový Južný Wales, Austrália

VM: prírodný ekvivalent syntetického hydrátovaného acetátu medi

HUBEIT (zem.) $\text{Ca}_2\text{Mn}^{2+}\text{Fe}^{3+}[\text{Si}_4\text{O}_{12}(\text{OH})] \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, trikl., P-1; (IMA 2000-022)

PN: podľa lokality v provincii Hubei (Hawthorne et al., 2002; MR, 33, 465–471)

TL: baňa Daye, Huangši, Hubei, Čína

VM: štruktúrne a chemicky podobný ruizitu $\text{CaMn}^{3+}\text{Si}_2\text{O}_6(\text{OH}) \cdot 2\text{H}_2\text{O}$

KALIO-CHLOROPARGASIT (chem., zem.)

$(\text{K},\text{Na})\text{Ca}_2(\text{Mg}, \text{Fe}^{2+})_4\text{Al}(\text{Si}_6\text{Al}_2\text{O}_{22})(\text{Cl},\text{OH})_2$, mon., C2/m; (IMA 2001-036)

PN: názov odvodený od chemického zloženia a podľa lokality Pargas vo Fínsku (Čukanov et al., 2002; ZVMO, 131, 58–62)

TL: Elgoras, masív Salnyje Tundry, Kola, Rusko

VM: skupina amfibolu

Pozn.: anglický názov je potassic-chloropargasite

KALIOLEAKEIT (chem., m.)

$\text{KNa}_2\text{Mg}_2\text{Fe}^{3+}(\text{LiSi}_8\text{Al}_2\text{O}_{22})(\text{OH})_2$, mon., C2/m; (IMA 2001-049)

PN: názov odvodený od chemického zloženia a B. E. Leaka (Matsubara et al., 2002; JPMPS, 97, 177–184)

TL: baňa Tonohata, pref. Iwate, Japonsko

VM: skupina amfibolu

Pozn.: anglický názov je potassicleakeite

KANONEROVIT (m.) $\text{MnNa}_3\text{P}_3\text{O}_{10} \cdot 12\text{H}_2\text{O}$, mon., P2₁/n; (IMA 1997-016)

PN: podľa nálezcu ruského montanistu Múzea tažobného priemyslu (Nižnij Tagil) (Popovova et al., 2002; NJMM, 117–127)

TL: pegmatit Kazennica, Alabaška, Stredný Ural, Rusko

VM: prvý prírodný trifosfát

KARUPMØLLERIT-Ca (m., chem.)

$(\text{Na,Ca}, \text{K}_2)\text{Ca}(\text{Nb,Ti})_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{O},\text{OH})_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$, mon., C2/m; (IMA 2001-028)

PN: podľa dánskeho mineralóga S. Karupa-Møllera (Pekov et al., 2002; NJMM, 433–444)

TL: dolina Mellemelv, obl. Kangerluarsuk, Illímaussaq, Grónsko (Dánsko)

VM: skupina labuncovitu

KEILIT (m.) $(\text{Fe,Mg})\text{S}$, kub., Fm3m; (IMA 2001-053)

PN: na počest K. Keila pôsobiaceho na Havajskej

univerzite v Honoluulu, ktorý študoval chondrity (Shimizu et al., 2002; CM, 40, 1687–1692)

TL: enstatitový chondrit Abee, Alberta, Kanada, Adhi Kot, Pundžáb, Pakistan, a Saint-Sauveur, Haute-Garonne, Francúzsko

VM: Fe-dominantný analóg niningeritu a kubického FeS

KOBALTARTHURIT (chem., m.)

$\text{Co}^{2+}\text{Fe}^{3+}_2(\text{AsO}_4)_2(\text{OH})_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, mon., P21/c; (IMA 2001-052)

PN: podľa chemického zloženia (obsahu Co) podobnosti arthuritu (Jambor et al., 2002; CM, 40, 733–737)

TL: Dolores, Pastrana, prov. Murcia, Španielsko

VM: Co-dominantný člen skupiny arthuritu

Pozn.: angl. názov cobaltarthurite

KOBALTKIESERIT (chem., m.) $\text{CoSO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, mon., C2/c; (IMA 2002-004)

PN: podľa chemického zloženia (obsah Co) a podobnosti kieseritu (Holstamt, 2002; Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar, 124, 117–119)

TL: Bostnäs, Riddarhyttan, Skinnskatteberg, Švédska

VM: Co-dominantný analóg kieseritu

Pozn.: angl. názov cobaltkieserite

KOBALTNEUSTÄDTELIT (zem.)

$\text{Bi}_2\text{Fe}^{3+}\text{CoO}_2(\text{OH})_2(\text{AsO}_4)_2$, trikl., P-1; (IMA 2000-012)

PN: podľa obsahu Co a typovej lokality Schneeberg-Neustädtel (Krause et al., 2002; AM, 87, 726–738)

TL: Güldener Falk, Schneeberg-Neustädtel, Erzgebirge, Sasko, Nemecko

VM: Co-dominantný člen skupiny medenbachitu, tvorí izomorfny rad s neustädtelitom

KOBALTTSUMCORIT (chem., org.)

$\text{Pb}(\text{Co},\text{Fe})_2(\text{AsO}_4)_2(\text{H}_2\text{O},\text{OH})_2$, mon., C2/m; (IMA 1999-029)

PN: podľa chemického zloženia (obsah Co) a názvu organizácie (Krause et al., 2001; NJMM, 558–576)

TL: Am Roten Berg, Schneeberg, Sasko, Nemecko

VM: skupina tsumcoritu

Pozn.: angl. názov cobalttsumcorite

KRISTIANSENIT (m.) $\text{Ca}_2\text{ScSn}(\text{Si}_2\text{O}_7)(\text{Si}_2\text{O}_6\text{OH})$, trikl., C1; (IMA 2000-051)

PN: podľa nórskeho zberateľa minerálov R. Kristiansena (Raade et al., 2002; MP, 75, 89–99)

TL: Heftetjern, Tørdal, Telemark, Nórsko

VM: špecifická štruktúra

KUZMENKOIT-Zn (m., chem.)

$\text{K}_2\text{Zn}(\text{Ti},\text{Nb})_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{OH},\text{O})_4 \cdot 6 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$, mon., Cm; (IMA 2001-037)

PN: podľa ruskej mineralogickej a geochemickej M. V. Kuzmenkovej a obsahu Zn (Čukanov et al., 2002; ZVMO, 131, 45–50)

TL: Kedykverpachk + Lepche Nelm + Karnasurt, všetko Lovozerský masív, Kola, Rusko

VM: Zn-dominantný analóg kuzmenkoitu-Mn, skupina labuncovitu

LAFLAMMEIT (m.) $\text{Pd}_3\text{Pb}_2\text{S}_2$, mon., C2/m; (IMA 2000-014)

PN: na počesť kanadského vedca J. H. G. Laflamma (Barkov et al., 2002; CM, 40, 671–678)

TL: Kirakkajuppura, intruzívny komplex Penikat, Fínsko

VM: štruktúrne blízky parkeritu

MANGÁNLOTHARMEYERIT (chem., m.)

$(\text{Ca},\text{Mn}^{3+},\square,\text{Mg})_2[\text{AsO}_4,\{\text{AsO}_2(\text{OH})_2\}_2](\text{OH},\text{H}_2\text{O})_2$, mon., C2/m; (IMA 2001-026)

PN: podľa chemického zloženia (obsah Mn) a po nemeckom profesorovi chémie J. L. Meyerovi (Brugger et al., 2002; CM, 40, 1597–1608)

TL: Starlera, Švajčiarsko

VM: skupina tsumcoritu, podskupina lotharmeyeritu

Pozn.: niekedy sa uvádzá aj jeho zjednodušený vzorec $\text{Ca}(\text{Mn}^{3+},\text{Mg})_2(\text{AsO}_4)_2(\text{OH},\text{H}_2\text{O})_2$

MANGÁNVESUVIANIT (chem., zem.)

$\text{Ca}_{19}\text{Mn}^{3+}(\text{Al},\text{Mn}^{3+},\text{Fe}^{3+})_{10}(\text{Mg},\text{Mn}^{2+})_2\text{Si}_{18}\text{O}_{69}(\text{OH})_9$, tetr., P4/n, P4nc; (IMA 2000-040)

PN: podľa chemického zloženia (obsah Mn) a geografického názvu Vezuv v Taliansku (Armbruster et al., 2002; MM, 66, 137–150)

TL: bane Wessels a N'Chwaning II, Kalahari, Južná Afrika

VM: skupina vesuvianitu

MATSUBARAÍT (m.) $\text{Sr}_4\text{Ti}_5(\text{Si}_2\text{O}_7)_2\text{O}_8$, mon., P2₁/a (pseudo C2/m); (IMA 2000-027)

PN: na počesť pracovníka Národného múzea v Tokiu S. Matsubara (Miyajima et al., 2002; EJM, 14, 1119–1128)

TL: rieka Kotaki-gava, pri meste Itoigava, pref. Niigata, Japonsko

VM: Sr-Ti analóg perrieritu-(Ce) a rengeitu

MEGAKALSILIT (gr., chem.) KAlSiO_4 , hex., P63; (IMA 2001-008)

PN: názov je zložený z gréckeho megas (velký) a chemického zloženia (Chomjakov et al., 2002; CM, 40, 961–970)

TL: Koašva, Chibiny, Kola, Rusko

VM: piata polymorfná modifikácia KAlSiO₄

MOËLOIT (m.) $\text{Pb}_6\text{Sb}_6\text{S}_{17}$, romb., P2₁2₁; (IMA 1998-045)

PN: na počesť francúzskeho mineralóga Y. Moëla (Orlandi et al., 2002; EJM, 14, 599–606)

TL: lom Ceragiola, Saravezza, Toskánsko, Taliansko

VM: –

MOTTANAIT-(Ce) (m.) $\text{Ca}_4(\text{Ce},\text{Ca})\text{AlBe}_2(\text{Si}_4\text{B}_4\text{O}_{22})\text{O}_2$, mon., P2/a; (IMA 2001-020)

PN: na počesť profesora mineralógie na Rímskej univerzite (Ventura et al., 2002; AM, 87, 739–744)

TL: Monte Cavalluccio, Sacrofano, Taliansko

VM: člen skupiny hellanditu

Pozn.: napriek prijatej klasifikácii IMA skupiny hellanditu písanie vzorca nie je ustálené

NABESIT (chem.) $\text{Na}_2\text{BeSi}_4\text{O}_{10}\cdot 4\text{H}_2\text{O}$, romb., P₂1₂1; (IMA 2000-024)

PN: podľa chemického zloženia (Petersen et al., 2002; CM, 40, 173–181)

TL: Kvanefjeld, Illímaussag, Grónsko (Dánsko)

VM: skupina zeolitu, nový štruktúrny typ zeolitu podobný štruktúre weinebeneitu

NIKELSCHNEEBERGIT (chem., zem.)

$\text{BiNi}_2(\text{AsO}_4)_2[(\text{H}_2\text{O})(\text{OH})]$, mon., C_{2/m}; (IMA 1999-028)

PN: podľa chemického zloženia a typovej lokality Schneeberg (Krause et al., 2002; EJM, 14, 115–126)

TL: Am Roten Berg, Schneeberg, Sasko, Nemecko

VM: skupina tsumcoritu

ORGANOVAIT-Zn (m., chem.)

$\text{K}_2\text{Zn}(\text{Nb}, \text{Ti})_4(\text{Si}_4\text{O}_{12})_2(\text{O}, \text{OH})_4\cdot 4\text{H}_2\text{O}$, mon., C_{2/m}; (IMA 2001-006)

PN: podľa ruskej kryštalografky N. I. Organovovej (Pekov et al., 2002; ZVMO, 131, 29–34)

TL: Karnasurt, Lovozerský masív, Kola, Rusko

VM: skupina labuncovitu

PACEIT (m.) $\text{CaCu}(\text{CH}_3\text{COO})_4\cdot 4\text{H}_2\text{O}$, tetr., I_{4/m}; (IMA 2001-030)

PN: podľa bývalého austráliskeho baníka a zberateľa mineralov F. L. Pacea (Hibbs et al., 2002; MM, 66, 459–464)

TL: Potosi, Broken Hill, Nový Južný Wales, Austrália

VM: prírodný ekvivalent syntetického hexaakovatetraacetátu vápnika a medi

RADOVANIT (m.) $\text{Cu}_2\text{Fe}^{3+}(\text{As}^{5+}\text{O}_4)(\text{As}^{3+}\text{O}_2\text{OH})_2\cdot \text{H}_2\text{O}$, romb., Pnma; (IMA 2000-001)

PN: podľa kryštalografa českého pôvodu Radovana Černého zo Ženevskej univerzity (Sarp a Guenée, 2002; Archives des Sciences Genève, 55, 47–55)

TL: Roua, dolina Var, Barrot Dome, dept. Alpes Maritimes, Francúzsko

VM: štruktúra podobná lirokonitu

ROUAIT (zem.) $\text{Cu}_2(\text{NO}_3)_2(\text{OH})_3$, mon., P₂1; (IMA 1999-010)

PN: podľa typovej lokality Roua (Sharp et al., 2002; Riviéra Scientifique, 85, 3–12)

TL: Roua, dolina Var, Barrot Dome, dept. Alpes-Maritimes, Francúzsko

VM: polymorfná modifikácia gerhardtitu

SEWARDIT (m.) $\text{CaFe}^{3+}_2(\text{AsO}_4)_2(\text{OH})_2$, romb., Cccm; (IMA 2001-054)

PN: podľa profesora geochémie v Zürichu T. M. Sewarda (Roberts et al., 2002; CM, 40, 1191–1198)

TL: Tsumeb, Namíbia + Mina Ojuela, Mapimí, Durango, Mexiko

VM: Ca-dominantný analóg karminitu

SCHNEEBERGIT (zem.) $\text{BiCo}_2(\text{AsO}_4)_2[(\text{H}_2\text{O})(\text{OH})]$, mon., C_{2/m}; (IMA 1999-027)

PN: podľa typovej lokality Schneeberg (Krause et al., 2002; EJM, 14, 115–126)

TL: Am Roten Berg, Schneeberg, Sasko, Nemecko

VM: skupina tsumcoritu, Bi-dominantný analóg kobaltotharmeyerit a nikellotharmeyerit

TEDHADLEYIT (m.) $\text{Hg}^{2+}\text{Hg}^{1+}_{10}\text{O}_4\text{I}_2(\text{Cl}, \text{Br})_2$, trikl., A₁₁; (IMA 2001-035)

PN: podľa amerického zberateľa mineralov Teda A. Hadleya (Roberts et al., 2002; CM, 40, 909–914)

TL: Clear Creek, New Idria, San Benito county, Kalifornia, USA

VM: nový štruktúrny typ

TISCHENDORFIT (m.) $\text{Pd}_8\text{Hg}_3\text{Se}_9$, romb., Pmmn, P₂1mn alebo Pm₂1n; (IMA 2001-061)

PN: podľa nemeckého geochemika a mineralóga G. Tischen-dorfa (Stanley et al., 2002; CM, 40, 739–745)

TL: Tilkerode, Harz, Nemecko

VM: –

TWEDDILLIT (m.) $\text{CaSr}(\text{Mn}^{3+}, \text{Fe}^{3+})_2\text{Al}(\text{Si}_3\text{O}_{12})(\text{OH})$, mon., P₂1/m; (IMA 2001-014)

PN: podľa prvého kurátora geologického múzea v Pretórii v Juhoafrickej republike S. M. Tweddilla (Armbruster et al., 2002; MM, 66, 137–150)

TL: Wessels, Kalahari, Južná Afrika

VM: skupina epidotu, štruktúrne aj chemicky podobný stronciopiemontitu

VAJDAKIT (m.) $(\text{Mo}^{6+}\text{O}_2)_2\text{As}^{3+}_2\text{O}_5\cdot 3\text{H}_2\text{O}$, mon., P₂1/c; (IMA 1998-031)

PN: podľa zberateľa mineralov J. Vajdaka z Montany v USA (Ondruš et al., 2002; AM, 87, 983–990)

TL: baňa Svornost, Jáchymov, Krušné hory, Česká republika

VM: –

Pozn.: jeho štruktúrny vzorec je $[(\text{Mo}^{6+}\text{O}_2)_2(\text{H}_2\text{O})_2\text{As}^{3+}_2\text{O}_5]\cdot \text{H}_2\text{O}$

VERBEEKIT (m.) PdSe_2 , mon., C_{2/m}, C₂ alebo C_m; (IMA 2001-005)

PN: názov na počesť T. Verbeeka (Roberts et al., 2002; MM, 66, 173–179)

TL: Musonoi, Kolwezi, prov. Shaba, Zair + Hope's Nose, Torquay, Devon, Anglicko, Veľká Británia

VM: nový štruktúrny typ

VITIMIT (zem.) $\text{Ca}_6\text{B}_{14}\text{O}_{19}(\text{SO}_4)(\text{OH})_{14}\cdot 5\text{H}_2\text{O}$, mon. (pseudohex.), P₂/m, P₂ alebo Pm; (IMA 2001-057)

PN: podľa geografického názvu typovej lokality (Čukanov et al., 2002; ZVMO, 131, 41–46)

TL: Solongo, Vitimská vrchovina, Burjatsko, Rusko

VM: –

WALKERIT (m.)

$\text{Ca}_{16}(\text{Mg}, \text{Li}, \square)_2[\text{B}_{13}\text{O}_{17}(\text{OH})_{12}]_4\text{Cl}_6\cdot 28\text{H}_2\text{O}$, romb., Pba₂; (IMA 2001-051)

PN: názov na počesť mineralóga T. L. Walkera (Grice et al., 2002; CM, 40, 1675–1686)

TL: Penobsquis, Sussex, Kings County, New Brunswick, Kanada

VM: štruktúra podobná penobsquisitu a pringleitu